

ÉVEK ÉS KAZÁNOK

Ha hideg van, fűteni kell — ez logikus. Ha sok szoba, terem várja a kalóriákat, akkor lehetőleg „központilag” kell fűteni — ez is logikus. Ha pedig elromlik, vagy pláne, kiüregszik a központilag fűtő berendezés, akkor ki kell cserélni, s jobb kalóriagyártót kell a helyébe tenni — ez, miként az előbbi néhány következtetés, szintén logikus.

Következtetni azonban sokkal könnyebb, mint egy jó fűtőberendezéshez jutni! Ehhez az aranyigazsághoz alighanem a szegedi Móra Ferenc Múzeum gazdasági ügyeinek intézői sorakoztatnának fel a legtöbb érvert, hiszen ha valakik, hát akkor ők ugyancsak megjárják a kalóriagyártó masinák beszerzésének kálváriáját...

E kálvária első stációja még 1964-re datálható. Egy alaposabb vizsgálat ugyanakkor derítette ki a hatalmas épület pincéjében duruzsoló széntüzelésű kazánokról, hogy a sok szoba, terem berendezésére alkalmatlanul váltak: „erősítésre” van szükségük.

Szén helyett gáz

Az erősítés első változataként újabb széntüzelésű szegedkazánok tűntek fel az ügyintézők képzeletében. Ezt a kézenfekvő tervet egészen addig melegengették, amíg a láthatatlan, ám könnyen lángra lobbanó gáz egy újabb fűtőváltózat bevezetésére nem ösztözkölte őket. Jó, legyen gáz! — gondolták akkor, és miként az első variáció esetében, úgy

a divatosabb-hasznosabb berendezés számára is elkészítették a szükséges terveket. Csakhogy mire ezek a tervek elkészültek, megváltozott a koncepció. Mármost a gázfűtési koncepció, amelynek szellemében csak ott építhető fel gázüzelésű kazán, ahol robbanni is lehet. Természetesen a berendezésnek robbanni, s oly módon robbanni, hogy ne az egész „házat”, csupán az értéktelen faldarabokat csapja szét az esetleges detonáció.

És alkalmasnak mutatkozott az ilyen esetleges detonációk elviselésére a múzeum pincéje? Nem mutatkozott alkalmasnak! A robbanási ügyek hivatalos szakértői, a tüzoltók sajnálkozva közölték: ismét újabb tervet kell készíteni. A gázkazán nem lehet otthonra az épületen belül!

Hát akkor hol leljen otthonra az épületen kívül, a Lapidariumnak nevezett várom tövében — gondolták a tervmódosítókba már némiképp belefáradt ügyintézők. Onnan alkalmas vezetékkel majd továbbítják a meleget, s ha a kazánoknak netalán robbanni támadna kedvük, akkor ott kedvükre robbanhatnak.

Késik a jóváhagyás

Újabb terv, sőt újabb tervek, meg a velük járó tárgyalások, amelyeknek eredményeképp a múlt év őszén — a fűtésakták első

darabjának lepecsételése óta eltelt negyedik (!) évben — végre úgy tűnt, hogy tényleg történni fog valami a múzeum kalóriaellátásának ügyében.

Am csak úgy tűnt, mert a gázfűtési terv jóváhagyásában illetékes Dél-alföldi Gázgyár és Szolgáltató Vállalat az 1968. szeptember 9-én négy példányban postázott dokumentációra csak nem akart válaszolni. Nem válaszolt októberben, nem válaszolt decemberben, de nem válaszolt az új, 1969-es év januárjában sem. Még akkor sem válaszolt, amikor a sok tervmódosításban, járásban-kelésben megfáradt ügyintézők első, 1969. február 17-én elküldött sürgetését megkapta. Csak a második, 1969. március 8-án kelt sürgetésre válaszolt, s küldte el most, március 12-én az anynyira várt jóváhagyást...

Öt esztendő

Az anynyira várt jóváhagyást, amelynek birtokában végre már arról is lehet egyezkedni, hogy melyik vállalat, milyen terminussal vállalja az éppen öt éve húzódozó munkát. S, hogy milyen eredménnyel végződnék majd ezek a felvázolt megkésített tárgyalások? Ki tudja? Ki tudja azt megmondani, hogy egy régen megkezdett gazdasági év egyharmadában-félidejében hol található szabad „kapacitás”, s ráadásul olyan „kapacitás”, amely a nem mindennapi munkát sikerrel vállalja...

AKÁCS LÁSZLÓ

Színvonal és koncepció

Nyilatkozat az Aranykoporsóról

A Szegedi Nemzeti Színház főrendezője az elmúlt esztendő júniusában személyesen és hivatalos levélben is felkért arra, hogy Móra Aranykoporsóját dramatizáljam, mégpedig sürögösen, mert a színház legkésőbb karácsony táján szeretné bemutatni, s így a mű elkészülésének határidejét október 15-én szabta meg. Én — felelődzve egész nyarat — október 1-én leküldtem Szegedre a kész kéziratot. Meg kell jegyeznem, hogy közben Bozók István főrendező és Versényi Ida rendező több ízben volt nálam, s én előadtam monumentális terveimet a darabbal kapcsolatban, s ők nemcsak hogy jóváhagyták elgondolásomat, hanem a legtermészetesebben helyeselték is. Kifejtettem előttük, hogy a darab igazi főhőse Diocletianus császár, s a drámai feszültség legfőbb tényezője a két szembenálló világnézet utolsó, elkeseredett küzdelme. Titanilla lírai, s meghatározó szerepe is ennek az árnyékában húzódik meg, s a végső harc során válik tragikusá. Ennek a játéknak tehát levegő kell, ebben a darabban birodalmi méretekben cselekszenek és intézkednek, ezt semmiképpen sem lehet kamaradarabba zsugorítani. Bozók ezt tudomásul vette, s nem tett ellene észrevételt. A darab leküldése után február közepéig a színház, hogy úgy mondjam, a füle botját, sem mozgatta, például még szerződés sem sincs a mai napig sem. Csak kerülő utakon tudtam meg, hogy Szegeden a színházban nagy a válság, véleménykülönbségek, s régóta érlelődő ellentétek dúlnak, aminek az lett a következménye, hogy az Aranykoporsót előbb mégis a kamaraszínházba akarták bepréselni, amihez különben a Móra-család sem járult volna hozzá, aztán meg hosszszu huzavona után úgy határoztak, hogy a darab a nagyszínházban kerül színre, mégpedig április 19-én, Versényi Ida rendezésében. Etre megvoltak már a tervek is, nagyjából a szereposztásról is tájékoztattak. Ez lett volna a legvégső lehetséges terminus Móra 90. születési évfordulójának megünneplésére. Ekkor történt, hogy Vaszy Viktor váratlanul lemondott a színház vezetéséről, ami elég szokatlan dolog a szezon derekán. Hogy mi készítette erre, azt én nem tudom. Az új igazgató azonban, elolvastván a darabot, olyan értelemben nyilatkozott, hogy a társulat nem elég erős egy ilyen nagyszabású és ilyen nagyhorderejű mű színrehozatalára, s tehát előbb megfelelő színészeket szerződött, s a darab bemutatóját, a nagyobb siker reményében, a jövő szezonra halasztja. Ezt velem telefonon közölték, amit nem jó szívvel bár, de mégis tudomásul vettem, s napirendre tértem fölötté.

A Délmagyarország március 20-i számában közöttük az azonban arról értesültem, hogy a színház vezetősége azért halasztotta el a bemutatást, mert a darab „jelenleg még nem ulti meg azt a színvonalat, ami egy Móra-bemutatót megfelelően reprezentálhatna”. Ez már nemcsak meglepő, de sértő fordulat is. Én a fent idézett kitévőt a hitelrontásig menő váddal kerleken visszautasítom. A vezetőségnek lehet más véleménye, más felfogása, módosítási javaslata, sőt több észrevétele is, de ez nem érítheti a színvonalat, amelynek nem utolsó sorban éppen hajdani szegedi színházi munkásságom is biztosítéka. De különben is érthetetlen előttem, hogy az én írói munkámat marasztalja el a bemutatás elhalasztásáért, s anélkül, hogy kifogásairól velem előzetesen tárgyal volna, a sajtó útján engem szégyenít meg szülővárosom közönsége előtt. Ezt én nem vállalom. Nemcsak azért, mert a darabot kitűnő szakértők olvasták, többek közt Keresztury Dezső, a színház művészeti tanácsadója is, aki a legelismerőbben nyilatkozott róla, hanem mert magamat sem tartom illetékesnek arra, hogy egy mű minőségét és színvonalát megítéljem. Én a darab nagy sikerében feltehetően bíztam, olyan helyzeteket teremttem, s olyan szerepeket írtam, melyeknek drámai megvalósítása valóban a rendezőtől s a színészekétől függött, s mert efelől megnyugtattam a kezdet kezdetén, nyugodtan számíthatam rá, hogy a színház diadalra viszi a Móra-dramát, s magával ragadja a közönséget is. Persze, én csak a magam koncepciójáért vállalom a felelősséget, s ha a színház vezetőségének egyéb

tervei vannak, akkor más íróhoz kell folyamodnia, mert én meggyőződésem ellenére — a szokott, s jól ismert színházi csiszolgotásokon kívül — eredeti (s Móra-hoz hű) elgondoláson nem kívánok változtatni. S ha a megoldásban mégsem tudnánk megegyezni, akkor — fájdalommal bár — kénytelen lennék visszakérni a kéziratot, s más színháznak felajánlani. Ettől függetlenül azonban szeretném, ha a színház vezetősége megtalálna a módját annak, hogy a számomra sértő, fentidézett kitévőt a nyilvánosság előtt helyesbítse, illetve visszavonja.

Berczeli A. Károly

Gázkészülékek bemutatója

Az országos földgáz-program valóraváltása nyomán a lakosság részéről mind jobban növekvő érdeklődés és igények kielégítése céljából szerdán nagysebességű gázkészülék-kiállítás nyílt a Zománcipari Művek salgótarjáni gyárában. A földgáz üzemű főző- és fűtőkészülékek kiállításán az ország összes gázüzemű készüléket gyártó vállalata bemutatja legújabb termékét. Különösen nagy érdeklődést váltottak ki a Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat által forgalomba hozott, a keresztes hálózati fűtésére és melegvízellátására gyártott kazánok. A kiállításon bemutatták a korszerűen felszerelt és valóságos luxusszerűen ki-elégítő gáztűzhelyeket is, amelyekből idén már százötvenezret gyártanak.

Tessék a 36-os szandál!

Hetek óta keres leislányának tavaszi szandálát vagy félcipőjét Papósi Mihályné (Alsóvárosi F. F. 117.) olvasónk és nem sikerült 36-os gyermekcipőjét kapnia. Végül felnőtccipőt vett, ami persze drágább. De ez nem megoldás, hiszen évente 3-4 cipőnél nem szeretné vállalni a költséget.

Kérdésünkre, hogy miért nincs 36-os lánykasandál, Sárvári Mihály, a Cipőnagykereskedelmi Vállalat igazgatója válaszolt. Mégpedig úgy, hogy azonnal lement a raktárba és onnét hívta vissza szerkesztőségünket. Elmondotta, hogy 6-féle 36-os lánykasandál van a raktárban és a boltok vásároltak is belőle. Amennyiben kifogyott már a készlet, a kiskereskedelem újabb árut kaphat. Eppen ott találtuk a raktárban a Duna Cipőgyár üzletének vezetőjét, aki elmondotta, hogy náluk kapható 36-os félcipő. Mindemellett Sárvári igazgató meg-hívta olvasónkat a nagykereskedelmi vállalat mintatermébe (Dugonics tér 11. sz.), hogy ott is nézze meg a modelleket.

A szerkesztőség külön is köszöni a gyors és szíves ügyintézt.

Van barna kenyér vagy nincs?

Mintha megszűnt volna Szegeden a barnakenyér-sütés, vagy csak én nem tudok venni ebből a tv által is reklámozott, egészséges kenyérből? — kérdezi Kovács Mihály (Dalos u. 8. sz.) levélírónk.

Kérdésünkre Külüs Sándor, a Szegedi Sütőipari Vállalat igazgatója elmondotta, hogy naponta 30-35 mázsa

barnakenyert készítenek, ez az összmenyiség 10-15 százaléka. A vállalat naponta 8-9-féle kenyeret gyárt, köztük a barnakenyert és a rozscipőt is. Hogy mennyit? Az a megrendeléstől függ, tehát az üzletvezetőktől. Az is ezek szerint, hogy az Önök környékén kapható-e vagy nem barnakenyér.

Csomag Itáliába

Tapodi Margit (Kiskundorozsma, István utca 30.) levélírónk méltatlankodik, hogy nem adtak felvilágosítást és udvariatlanul bántak vele, amikor a dorozsmai postán másfél kilós csomagot akart feladni Olaszországba. Ezt mi kivizsgálni nem tudjuk, kérjük, hogy a Szegedi Postaigazgatóságnál tegyen panaszt.

Másik kérésére, hogy milyen súlyban és milyen költséggel lehet feladni a csomagot, a szegedi 1. számú postahivatal csomagfelvételi osztályán Molnár István csomagfelvevő a következő felvilágosítást adta:

Itáliába az 1. számú hivatalból lehet expressz és tér

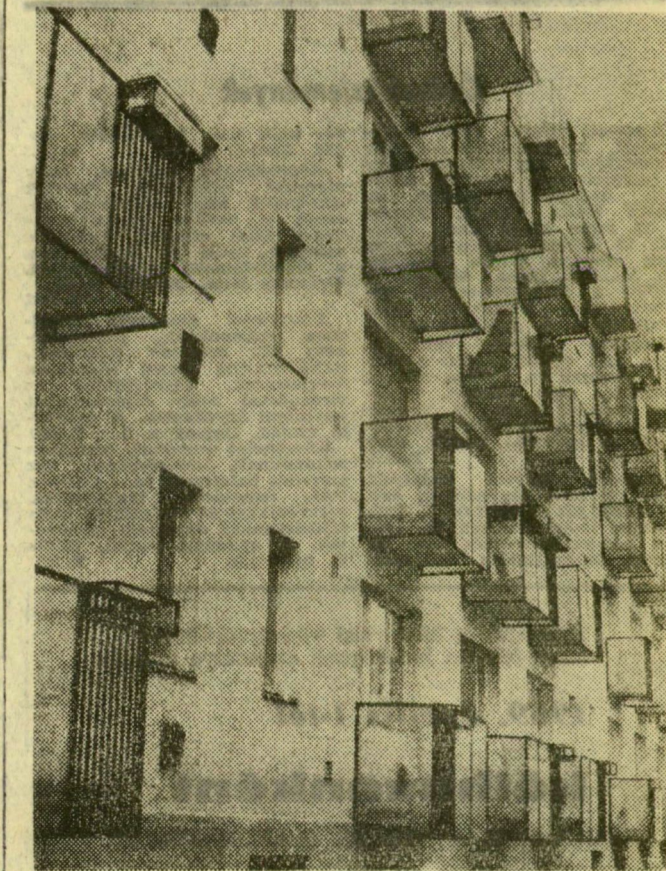
tívevényes csomagot is küldeni; a súlyhatár 20 kiló. Kétféleképp adható fel a csomag: a Magyar Posta gondozására bízva, vagy pedig az olasz postára. Ez utóbbi drágább és levélírókat nem érinti, mert főleg a nehezebb és terjedelmesebb csomagokat kell így feladni, hogy az olasz vasút szállítsa. Az első, tehát a magyar postai díjszabás szerint 1 kilós csomag 26 forintba, 3 kilóig pedig 33 forintba kerül a szállítás.

Veszedelemes rohanás

Meglepő, hogy találnak menedéket az elefántok gyorsan elszaporodhatnak, pedig 21 hónap a vemhességi idejük. Az emlősök között ez a leghosszabb szaporodási idő. Az elefánt békés állat, de az önvédelem sokszor veszedelemmel terheli őket. Ha vadászokat rájuk, nyugalmasabb helyre rohannak. Általában nemzeti parkokban

Évente mintegy 2000 elefánt pusztítja el a nagy fák 6 százalékát. Az elefántok okozta kárt egy kutatócsoport figyeli és állítja: az elefántok örömeiket lelik abban, hogy összetörjenek és kitépjenek minden útjukba eső fát. Elvonulásuk után a feldúlt földet ágak borítják, a fák kérge csíkokban van lehántva.

Épült: 1957-1969

Római körút 26.

(45.) A KISZ Szeged városi bizottsága lakásépítő akciójának egyik jól sikerült szülötte az az 1967-ben épült, hatvan lakást magába foglaló lakóház. Novák Istvánné tervezte, tőpusterv adaptálásával.

CSÜTÖRTÖK, 1969. MÁRCIUS 27.

DELMAGYARORSZÁG 5

BOLTVEZETŐK FIGYELMÉBE!

A SZÖVÁRU VÁLLALAT

30-50 százalékos engedménnyel árusít mezőgazdasági kisgépeket, vas háztartási cikkekkel.

Az árszállítás ideiglenes, csak április 30-ig!

Részletes felvilágosítást ad a Szövaru Vállalat Vegyiparicikk Főosztálya, Budapest, IX., Soroksári u. 16. Telefon: 343-746.

HL 42